

DWA POWOJENNE STATUTY POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE

W swej powojennej działalności Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie oparło się na statucie zarejestrowanym przez Prezydium Rady Narodowej w Krakowie w dniu 12 listopada 1946 r. Do rejestru stowarzyszeń i związków zostało wpisane pod numerem 189¹. Stanowił on kompromis między statutem pierwotnym z 1924 r., historią i tradycją działalności Polskiego Towarzystwa Teologicznego w okresie międzywojennym na terenie całego kraju, a realiami powojennymi i naciskami ówczesnych władz administracyjnych, pozostając daleko w tyle za aspiracjami i możliwościami jego członków. Dlatego gdy tylko okazała się możliwa zmiana statutu po 1989 r., specjalna komisja zajęła się opracowaniem nowego. W jej skład, obok przewodniczącego ks. Jana Wała, weszli: ks. Tadeusz Pieronek i ks. Kazimierz Waliczek². Już 29 stycznia 1990 r. Walne Zebranie PTT w Krakowie zaakceptowało projekt statutu, który następnie został przesłany Konferencji Episkopatu Polski do zatwierdzenia. Po dwóch latach nowy statut został zatwierdzony pismem z dnia 21 lutego 1992 r.

Zarówno stary, jak i nowy statut dzielą się na trzy zasadnicze części zwane rozdziałami. Część I – postanowienia ogólne – określa nazwę Towarzystwa i jego charakter. W wersji nowej odnosi się także do Kodeksu Prawa Kanonicznego, jako publiczne stowarzyszenie wiernych, oraz do ustawy „O stosunku państwa do Kościoła katolickiego” z dnia 17 maja 1989 r., jako organizacja kościelna³.

Istotna zmiana zachodzi w artykule 3, który rozbity w wersji no-

¹ Archiwum Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie (dalej cyt. Ar PTT) Zaświadczenia wydane przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie. Wydz. Społ.-Admin. z dnia 4 VIII 1953 r. oraz Prezydium Rady Narodowej w m. Krakowie. Urząd Spraw Wewn. Oddz. Spraw Społ. z dnia 23 V 1964 r.

² Ar PTT J. Wał, *Sprawozdanie prezesa PTT w Krakowie za r. 1988* (mps) s. 1.

³ Ar PTT *Statut PTT w Krakowie* (mps z 1992), roz. 1 art. 2.

[2]

wej na dwa artykuły (3 i 4), podaje adres siedziby Towarzystwa i jego Sekcji Wydawniczej (Kraków, ul. Kanonicza 3) oraz poszerza teren jego działalności z województwa krakowskiego na obszar całej Polski, przywracając tym samym stan z okresu międzywojennego. Na koniec określa się rodzaj pieczętki PTT w Krakowie, zamykając rozdział na artykule 5.

Część II – cel, środki i zakres działania – jest znacznie obszerniejsza, zawierając artykuły od 6 do 15 (w wersji poprzedniej od 5 do 14). Określenie celu Towarzystwa ulega również poszerzeniu, co jest zresztą potwierdzeniem stanu faktycznego, choćby tylko dzięki sekcjom pozateologicznym funkcjonującym od wielu lat. W starej wersji był to „rozwój katolickich nauk teologicznych”⁴, a w nowej „rozwój nauk kościelnych, zwłaszcza teologii”⁵. W tym samym artykule zadeklarowano „współpracę z innymi towarzystwami naukowymi oraz z uczelniami kościelnymi w Polsce, a zwłaszcza z Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie”⁶. Aby powyższe cele mogły być urzeczywistnione, przewidziano następujące środki: zebrania naukowe, prelekcje i odczyty, specjalistyczna biblioteka z czytelnią, stworzenie funduszu naukowego, który pozwoliłby na inicjowanie i wspieranie prac badawczych, publikacje czasopism i prac naukowych, popularno-naukowych i pomocy duszpasterskich, urządzenie konkursów naukowych, przyznawanie nagród naukowych, organizację zjazdów naukowych, wycieczek i wyjazdów studyjnych. Nowością odpowiadającą zmianom systemu społeczno-politycznego w kraju jest możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej dla zabezpieczenia bazy materialnej Towarzystwa oraz ustanowienia fundacji wspierającej jego rozwój⁷. W artykule następnym usunięto ograniczenie zakresu działania Towarzystwa jedynie do jego członków, umożliwiając wszelką prawnie dopuszczalną aktywność zmierzającą do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Podrozdział: członkowie (artykuły 9–15, dawniej artykuły 8–14), określa warunki przynależności, prawa i obowiązki oraz podział na zwyczajnych, wspierających i honorowych członków Towarzystwa. O ile, według wcześniejszego statutu, członkiem zwyczajnym mógł zostać tylko duchowny katolicki, to obecnie zliberalizowano ten wymóg. Może nim zostać katolik duchowny lub świecki, posiadający odpowiednie wykształcenie w zakresie nauk kościelnych⁸.

⁴ Ar PTT *Statut PTT w Krakowie* (mps z 1946), roz. 2 art. 5.

⁵ Ar PTT *Statut PTT w Krakowie* (1992), roz. 2 art. 6.

⁶ *Tamże*, roz. 2 art. 6 b.

⁷ *Tamże*, roz. 2 art. 7.

⁸ *Tamże*, roz. 2 art. 9.

[3]

Wydaje się, że jest to nie tylko efekt zmiany ustrojowej w państwie, stwarzającej większe możliwości uczestnictwa Kościołowi w życiu publicznym, a w efekcie rezygnacji z szykan w stosunku do osób świeckich angażujących się w jego struktury, ale także zmian obyczajowych, jakie zachodzą wśród hierarchii i duchowieństwa po soborze watykańskim II i po ogłoszeniu konstytucji pastoralnej *O Kościele w świecie współczesnym*⁹. Podanie o przyjęcie na członka Towarzystwa składa się na ręce kierownika sekcji, w której kandydat ma zamiar pracować. Ten, wraz z własną opinią, przesyła je władzom Towarzystwa. Jeżeli Zarząd zaakceptuje i przyjmie kandydaturę, ubiegający się zostaje przyjęty na członka Towarzystwa i zobowiązany do przestrzegania statutu. Jeżeli nie, odmowa musi dotrzeć do zainteresowanego w terminie do 14 dni od dnia zgłoszenia. Istnieje tutaj możliwość odwołania się do Walnego Zebrania PTT w Krakowie, które jest władne podjąć decyzję ostatecznie rozstrzygającą spór.

Do praw członka Towarzystwa należy: udział w zebraniach i odczytach, w Walnych Zebraniach Towarzystwa (obecnie z głosem decydującym, wcześniej z głosem w dyskusji), korzystanie z wszystkich instytucji, zbiorów i wydawnictw Towarzystwa na prawach określonych przez Zarząd oraz czynne i bierne prawo wyboru do władz Towarzystwa. Do obowiązków członka Towarzystwa należy: przestrzeganie statutu, regulaminu sekcji, uchwał i zarządzeń władz; aktywne popieranie działalności Towarzystwa oraz opłacanie składek. Aby wystąpić z PTT w Krakowie należy zgłosić decyzję na piśmie do Zarządu Towarzystwa. Samoczynnie można utracić prawa członkowskie działając na szkodę Towarzystwa, nie przestrzegając postanowień statutu, bądź nie opłacając składek w okresie trzech kolejnych lat (co sprecyzowano w nowym statucie). Zastrzeżono również po artykule 13, że: „Kto przestał być członkiem Towarzystwa traci prawa do jego majątku”.

Członkiem wspierającym Towarzystwa może być każdy katolik (dawniej tylko narodowości polskiej), który nie ubiegając się o członkostwo zwyczajne (np. z powodu braku odpowiedniego wykształcenia), identyfikuje się z jego celami i wspiera materialnie jego działalność. O uznaniu tego rodzaju członkostwa decyduje Zarząd Towarzystwa bezwzględnie (dawniej zwyczajną) większością głosów. Prawa członka wspierającego pokrywają się z prawami członka zwyczajnego, poza uczestnictwem w Walnych Zebraniach Towarzystwa, w których mogą zasiadać tylko z głosem doradczym a nie decydującym¹⁰.

⁹ J. J. McKenzie, *Kościół rzymskokatolicki*, Warszawa 1975 s. 103–110.

¹⁰ Ar PTT *Statut PTT w Krakowie* (1992), roz. 3 art. 17 a.

Członkiem honorowym może zostać każda osoba zasłużona dla Towarzystwa lub dla dzieła rozwoju nauk kościelnych. Nominacji dokonuje Walne Zebranie, na wniosek Zarządu, bezwzględną większością głosów.

Część III – ustrój Towarzystwa; wymienia się tam kolejno władze Towarzystwa: Walne Zebranie, Zarząd, Komisja Rewizyjna (we wcześniejszym statucie Komisja Kontrolująca) i Sąd Polubowny, a następnie analizuje ich funkcje w artykułach od 16 do 46 (w wersji poprzedniej artykuły 15–44).

Podrozdział: Walne Zebranie zawiera stwierdzenie, iż jest ono najwyższą władzą Towarzystwa. Zwołuje się je raz w roku, o ile możliwości z początkiem każdego roku kalendarzowego (wcześniej: z końcem każdego roku akademickiego). Wówczas przyjmuje się sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, udziela absolutorium, określa ogólne kierunki pracy i rozwoju Towarzystwa na okres trzyletni (wcześniej na jeden rok), ale bez ograniczania liczby kadencji, wybiera Zarząd, Komisję Rewizyjną i Sąd Polubowny. W razie potrzeby uzupełnia się ich skład w czasie kadencji. Orzeka się także o trybie powoływania fundacji, prowadzenia działalności gospodarczej, czy sposobie zaciągania zobowiązań majątkowych. Określa się tryb zgłaszania wniosków do Zarządu (najpóźniej na dwa tygodnie przed Walnym Zebraniem), warunki odbycia Walnego Zebrania w terminie pierwotnym, a w razie braku quorum w terminie drugim, już bez względu na ilość obecnych. Precyzuje się też sposoby podejmowania uchwał, które mają zapadać bezwzględną większością głosów (wyjąwszy uchwały statutowe, kiedy to konieczna jest zgoda 2/3 obecnych przy ogólnej frekwencji większościowej – uściślenie to znajduje się tylko w dawnym statucie). Statut przewiduje możliwość zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zebrania bądź z własnej inicjatywy Zarządu, bądź w oparciu o formalny wniosek Komisji Rewizyjnej, bądź też na żądanie przynajmniej 1/3 ogólnej liczby członków.

Walne Zebranie każdorazowo otwiera prezes, prowadzi zaś przewodniczący zebrania obierani za każdym razem przez obecnych członków Towarzystwa; przebieg zebrania protokołuje sekretarz, powoływany przez przewodniczącego. W nowym statucie dodano, iż sprawa wyboru władz jest normowana odrębnym „Regulaminem wyborczym” uchwalonym przez Walne Zebranie i dołączonym w formie glosy do Statutu PTT w Krakowie. Walne Zebranie jest najwyższą władzą ustawodawczą Towarzystwa ¹¹.

¹¹ Ar PTT Statut PTT w Krakowie (1946), roz. 3 art. 16 d.

Władzę wykonawczą Towarzystwa stanowi Zarząd, w składzie: prezes, wiceprezes, sekretarz, skarbnik, bibliotekarz i kierownik sekcji wydawniczej. Według poprzedniego statutu w skład zarządu wchodziłi obierani również przez Walne Zebranie kierownicy wszystkich sekcji. Obecnie nowo wybrany Zarząd uzupełnia swój skład powołując na swym pierwszym posiedzeniu kierowników sekcji naukowych. Może również uzupełnić wakujące stanowiska we władzach wykonawczych, jednak nie więcej niż trzech członków w czasie kadencji. W razie zaważenia więcej niż połowy członków Zarządu wybieralnych przez Walne Zebranie, należy zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie celem obsadzenia wolnych stanowisk. W razie wynikłych nadzwyczajnych spraw bieżących, Zarząd może wybrać spośród siebie Komitet Wykonawczy w liczbie trzech członków, w skład którego powinien wejść każdorazowo kierownik sekcji wydawniczej.

Do obowiązków Zarządu należy: przygotowanie i zwoływanie Walnych Zebrań, wykonywanie uchwał podjętych przez nie, stałe czuwanie nad prawidłowym funkcjonowaniem Towarzystwa, określanie wysokości składek członkowskich, administrowanie majątkiem i kierowanie działalnością gospodarczą jeśli taka była prowadzona (poprzedni statut nie przewidywał), przyznawanie nagród naukowych (nowość), powoływanie nowych sekcji specjalistycznych lub terenowych na obszarze całego kraju, z określeniem ich kompetencji oraz mianowaniem ich kierowników a także ich odwoływanie i likwidacja sekcji. Do obowiązku Zarządu należy także: przyjmowanie i wykluczanie członków Towarzystwa, urządzenie posiedzeń, zjazdów i wyjazdów naukowych oraz obsadzanie stanowisk redaktorów naczelnych czasopism wydawanych przez Towarzystwo oraz kierownika Zakładów Poligraficznych PTT w Krakowie.

Na zewnątrz Towarzystwo reprezentowane jest przez prezesa lub wiceprezesa, ewentualnie przez zastępcę specjalnie do tego celu delegowanego przez prezesa z członków Zarządu (co precyzuje tylko nowy statut) ¹². Zarząd podejmuje wszystkie uchwały bezwzględną większością głosów. W razie równowagi decyduje głos prezesa. Aby decyzje Zarządu miały charakter prawomocny, wymagana jest obecność co najmniej połowy członków, w tym prezesa (lub wiceprezesa) i sekretarza. Muszą oni następnie złożyć swe podpisy na protokołach prowadzonych na każdym z posiedzeń. Zastrzeżono, iż zebrania Zarządu, na których obecność jest obowiązkowa, muszą odbyć się przynajmniej cztery razy w roku.

¹² Ar PTT Statut PTT w Krakowie (1992), roz. 3 art. 22.

Do obowiązków Prezesa należy: zwoływanie zebrań Zarządu i przewodniczenie im, nadzór działalności Towarzystwa, troska o bazę materialną i finansową (co jest nowością), weryfikacja przynależności członkowskiej członków Zarządu w wypadku, gdyby któryś działał na jego szkodę, reprezentacja na zewnątrz, autoryzowanie własnym podpisem pism i kontrasygnata wypłat. Prezes ma również prawo zawieszania uchwał sekcji oraz brania udziału w posiedzeniach Komisji Rewizyjnej. Zastrzega się jednakże konieczność zatwierdzenia lub odrzucenia szczególnie kontrowersyjnych decyzji, na przykład zawieszenie członka Zarządu czy uchwał sekcji, w głosowaniu na najbliższym zebraniu Zarządu. Wyłącza się tutaj sprawy związane z sekcją wydawniczą, przenosząc całą kompetencję na kierownika sekcji.

Wiceprezes, obok obowiązku zastępowania prezesa w czynnościach w razie jego nieobecności, jest bezpośrednio odpowiedzialny za organizację posiedzeń o charakterze naukowym. Oddanie pod jego nadzór funkcjonowania sekcji naukowych jest nowością odróżniającą w tej sprawie nowy statut od poprzedniego, a zarazem odciążeniem od tego obowiązku prezesa.

Nie zmienia się funkcja Sekretarza, który obok obowiązku prowadzenia kancelarii Zarządu, podpisuje wraz z prezesem wszelkie pisma i protokółuje posiedzenia Zarządu. Niekonsekwencją, a nawet pewną logiczną sprzecznością jest powierzenie mu tutaj protokolowania przebiegu Walnych Zebrań¹³. Wcześniej bowiem w podrozdziale dotyczącym Walnego Zebrania stwierdza się, iż „[...] przebieg obrad protokółuje sekretarz Walnego Zebrania, powołany przez przewodniczącego Walnego Zebrania”¹⁴, a więc niekoniecznie musi to być ta sama osoba.

Niewielkiej zmianie uległy obowiązki Skarbnika. Obok prowadzenia kasy Towarzystwa jest odpowiedzialny za stan ksiąg finansowych oraz dokumentację administracji majątku.

Bibliotekarz organizuje i prowadzi bibliotekę. Dodano, iż do jego zadań należy powiększanie księgozbioru oraz upowszechnianie czytelnictwa.

Nowy statut charakteryzuje osobno zadania i obowiązki kierownika sekcji wydawniczej. Należy do niego ogólna dbałość o działalność Wydawnictwa PTT w Krakowie, a w szczególności: opracowywanie planów wydawniczych, organizacja kolportażu wydawanych książek i czasopism oraz nadzór nad funkcjonowaniem zakładów poligraficznych. Sekcja wydawnicza prowadzi Wydawnictwo PTT „Unum”.

¹³ *Tamże*, roz. 3 art. 29 b.

¹⁴ *Tamże*, roz. 3 art. 17 f.

Jej zasady działania określa regulamin zatwierdzony przez Zarząd Towarzystwa. Sekcja pozostaje na własnym rozrachunku finansowym.

Do kierowników sekcji naukowych należą starania o ich rozwój, w oparciu o statut i regulaminy poszczególnych sekcji. Sekcje naukowe mające charakter specjalistyczny w zakresie poszczególnych dyscyplin nauk kościelnych działają w Krakowie, a interdyscyplinarne, obejmujące całokształt tej wiedzy, są sekcjami terenowymi. Każda z nich wypracowuje własną pragmatykę działania, w zależności od dyscypliny jaką się zajmuje, jak i terenu, na którym działa.

Uwspółcześniając brzmienie nazwy Komisji Kontrolującej, w podrozdziale jej poświęconym w nowym statucie nazwano ją Komisją Rewizyjną. Nie uległy natomiast zmianie zadania komisji oraz jej skład: przewodniczący i dwóch członków (na okres trzyletni), z prawem zwiększenia tego składu w razie konieczności. Komisja Rewizyjna przeprowadza przynajmniej raz w roku kontrolę czynności Zarządu i działalności Towarzystwa (w tym sekcji wydawniczej), czuwa nad majątkiem, uczestniczy w przekazywaniu agend Towarzystwa. Ma prawo wysłać delegata na zebranie Zarządu i poszczególnych sekcji, żądać zwołania Walnego Zebrania lub zebrania Zarządu. W razie stwierdzenia działalności członka Zarządu lub prezesa na szkodę Towarzystwa, postuluje zawieszenie w czynnościach na Walnym Zebraniu. Członkowie Komisji składają sprawozdania ze swej działalności. Sekcje terenowe nie podlegają w sferze materialno-finansowej kontroli Komisji Rewizyjnej, gdyż nie korzystają z subwencji centrali PTT w Krakowie. Kontrola taka jest jednak możliwa w wypadku wpłynięcia pisemnego wniosku skierowanego przez członków sekcji stawiających zarzut nadużyć.

Nie uległy zmianie zadania Sądu Polubownego. Składa się on, jak dawniej, z przewodniczącego i dwóch członków, wybieranych na okres trzech lat (poprzednio na jeden rok). Sąd rozstrzyga spory między członkami Towarzystwa i rozstrzyga z głosem ostatecznym zasadność zawieszenia lub wykluczenia członka przez Zarząd.

Osobny podrozdział statutu reguluje sprawy majątkowe Towarzystwa. Majątek ów składać się może z gotówki, wierzytelności, ruchomości i nieruchomości powstałych ze składek członkowskich, darowizn lub zapisów, innych dochodów niestałych oraz (tu nowość) wypracowanych przez własną działalność gospodarczą. Całym majątkiem dysponuje Walne Zebranie.

Statut kończy podrozdział: przepisy końcowe. Zawierają one wymóg, aby w przypadku prób przeprowadzenia zmian w statucie lub uchwalenia nowego, co dokonuje się na Walnym Zebraniu, uchwały

podejmować kwalifikowaną większością głosów, to jest 2/3 głosów przy obecności przynajmniej 1/2 ogólnej liczby członków uprawnionych do głosowania. Podobny wymóg obowiązuje w przypadku rozwiązania Towarzystwa. Podejmujący tę decyzję na Walnym Zebraniu mają uchwalić, na jakie cele miałyby być zużyty majątek Towarzystwa oraz Sekcji wydawniczej.

Do statutu dołączono w formie głos dwie uchwały. Dotyczą one: 1 – tworzenia nowych sekcji i powoływania kierowników sekcji; 2 – regulaminu wyborczego Walnego Zgromadzenia. Dołączone do statutu z 1946 r. uchwały zatwierdzono dopiero na Walnym Zebraniu 25 stycznia 1984 r.¹⁵ Nowy statut z 1992 r. opiera się w tym względzie na uchwałach Walnego Zebrania z dnia 29 stycznia 1990 r.¹⁶, kiedy to przyjęto poprzednie, nie zmieniając ich zasadniczo. Pierwsza z wymienionych uchwał orzeka, iż tworzenie nowych sekcji i powoływanie kierowników sekcji naukowych należy do kompetencji Zarządu. Sam wniosek wnosi Prezes, będąc wyrazicielem członków Towarzystwa. Zarząd zatwierdza go w głosowaniu jawnym kwalifikowaną większością głosów. Podobnie postępuje się przy rozwiązaniu sekcji. Nowo wybrany Zarząd na swym pierwszym posiedzeniu po Walnym Zebraniu zatwierdza lub powołuje nowych kierowników sekcji przez głosowanie jak wyżej, na okres kadencji Zarządu. Kierownik powołuje sekretarza sekcji. W przypadku złożenia rezygnacji z funkcji kierownika sekcji, wymagane jest jej przyjęcie przez Zarząd. Druga uchwała – regulamin wyborczy – dzieli się na pięć części oznaczonych kolejno liczbami rzymskimi. W przepisach ogólnych określa, iż prawo wyborcze należy do wszystkich członków zwyczajnych PTT w Krakowie, którzy są obecni na zebraniu. Wszelkie wybory dokonywane są za pomocą głosowania jawnego lub tajnego. Obie formy są równoprawne, z tym, że wybór Prezesa zawsze winien być tajny. Przed głosowaniem, na wniosek przewodniczącego, wybiera się skrutatorów (minimum dwóch w przypadku głosowania tajnego), którzy dbają o to, aby przebiegało ono zgodnie z wymo-

¹⁵ Ar PTT *Uchwała Walnego Zgromadzenia PTT w Krakowie w dn. 25 stycznia 1984 r., w sprawie tworzenia nowych sekcji oraz powoływania kierowników sekcji (mps), oraz Uchwała Walnego Zebrania PTT w Krakowie, na wniosek Komisji Statutowej, uchwalająca w dniu 25 stycznia 1984 r. „Regulamin wyborczy Walnego Zebrania” (mps).*

¹⁶ Ar PTT *Uchwała Walnego Zebrania PTT w Krakowie w dniu 29 stycznia 1990 r. w sprawie tworzenia nowych sekcji oraz powoływania kierowników sekcji (mps), oraz Uchwała Walnego Zebrania PTT w Krakowie, na wniosek Komisji Statutowej, uchwalająca w dniu 29 stycznia 1990 r. „Regulamin wyborczy Walnego Zebrania” (mps).*

gami Kodeksu Prawa Kanonicznego. Głosowanie jawne odbywa się przez podniesienie ręki, tajne zaś na uprzednio przygotowywanych kartkach. Przewodniczący ogłasza wynik głosowania, sekretarz sporządza protokół, podpisując go wspólnie ze skrutatorami. Zastrzeżono, iż nie wolno dopuścić do wyborów przez aklamację.

Wybór Przewodniczącego Walnego Zebrania odbywa się w głosowaniu jawnym bezwzględną większością głosów spośród kandydatów zaproponowanych przez Prezesa a następnie przez uczestników zebrania. Przewodniczący powołuje najpierw Sekretarza Walnego Zebrania. Następnie przedstawia listę kandydatów na skrutatorów, uzupełnioną przez uczestników zebrania, z której wybiera się, jak wyżej, skrutatorów Walnego Zebrania. Wyboru władz Towarzystwa dokonuje się w oparciu o propozycje ustępującego Zarządu oraz innych członków zwyczajnych obecnych na zebraniu. Zgłaszający kandydata powinien uzasadnić swój wybór. Wybiera się wymienionych w statucie członków Zarządu (sześć osób) oraz Komisję Rewizyjną i Sąd Koleżeński (po trzy osoby). W przypadku, gdy w dwu pierwszych głosowaniach kandydat nie uzyska bezwzględnej większości ważnie oddanych głosów, w trzecim głosowaniu wystarcza względna większość głosów. Elekt musi przyjąć wybór. Nowa uchwała z 1990 r. ustala kadencję na trzy lata. Poprzednia określała, że trwa ona do następnego zwyczajnego Walnego Zebrania, to jest przez jeden rok. Przepisy końcowe podkreślają, iż regulamin wyborczy opracowany jest w oparciu o obowiązujące przepisy powszechnego prawa kanonicznego, a wszelkie ewentualne wątpliwości należy rozstrzygać w oparciu o Kodeks Prawa Kanonicznego.

Prześledzenie zawartości obu statutów i różnic między nimi pozwala na wyodrębnienie akcentów w działalności Towarzystwa, na które z jednej strony chciały wpływać władze PRL, z drugiej zaś hierarchia Kościoła. Pierwsze starały się ograniczyć do minimum działalność stowarzyszeń katolickich. Odmówiono więc rejestracji Towarzystwu działającemu (jak w okresie międzywojennym) na obszarze całego kraju. Działalność PTT została zatem ograniczona terytorialnie do granic województwa krakowskiego, a w praktyce do obszaru miasta Krakowa, aż do roku 1972, kiedy to powstała pierwsza sekcja terenowa. Władze kościelne wybrały zaś wariant ograniczonego dostępu osób świeckich, widząc ich miejsce jedynie wśród członków wspierających, a odmawiając im pełni praw członkowskich. Do zmiany punktu widzenia w tej sprawie doprowadziły obrady i dokumenty soboru watykańskiego II, a przede wszystkim schyłek i upadek totalitarnego systemu społeczno-politycznego w Polsce pod koniec lat osiemdziesiątych.